

اراکي، محسن، ۱۳۳۴ -
دوره‌ها و پیشگامان بیداری اسلامی معاصر / مؤلف محسن اراکی؛ مترجم محمد
مقدس [ویراست ۲] - قم: نشر ادیان، ۱۳۹۲.
۲۲۵ص - (نشر ادیان).

ISBN: 978-964-2703-76-9

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیفا.
ویراست قبلی: فراکتاپ، ۱۳۸۱ (۲۲۷ص).
کتابنامه به صورت زیرنویس
نمایه.

۱. جمال‌الدین اسدآبادی، ۱۲۵۴-۱۳۱۴ق. ۲. صدر، سیدمحمدباقر، ۱۹۳۱-۱۹۷۹م.
۳. خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران ۱۲۷۹-۱۳۶۸. ۴.
اسلام - تجدید حیات فکری. ۵. اسلام - ایران - تاریخ. ۶. جنبش‌های اسلامی. الف.
مقدس، محمد، ۱۳۳۳ - مترجم. ب. نشر ادیان. ج. عنوان.

۲۹۷/۴۸
۳۰۳۴۷۳۲

BP ۲۲۹ / الف ۲۶

۱۳۹۲

کتابخانه ملی ایران

دوره‌ها و پیشگامان بیداری اسلامی معاصر

آیت الله شیخ محسن اراکی

محمد مقدس

نشر ادیان

دوره‌ها و پیشگاه نشر ادیان اسلامی معاصر

- مؤلف: آیت الله شیخ محسن اراکی
- مترجم: محمد مقدس
- ناشر: نشر ادیان
- نوبت چاپ: اول، بهار ۱۳۹۲
- چاپ: نگارش
- شمارگان: ۱۰۰۰ جلد
- قیمت: ۷۰۰۰ تومان
- شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۰۸-۷۶-۹
- حق چاپ و نشر محفوظ است.

● مراکز پخش:

تهران، خ حافظ، نرسیده به چهارراه کالج، نیش کوچه بامشاد، شماره ۴۰۹،
پکنا (پخش کتب اسلامی و انسانی) تلفن: ۵ - ۸۸۹۴۰۳۰۳ (۰۲۱)
قم، پردیسان، روبه روی مسجد امام صادق (ع)، دانشگاه ادیان و مذاهب.
تلفن: ۱۳ - ۲۸۰۲۶۱۰ (۰۲۵۱)، نمابر: ۲۸۰۳۱۷۱ (۰۲۵۱)

www.urd.ac.ir press@urd.ac.ir www.adyan-eshop.ir

فهرست مطالب

۷	سخن ناشر.....
۱۱	پیشگفتار.....
۳۳	مقدمه.....
۳۵	مرحله اول آغاز بیداری اسلامی.....
۳۹	فصل اول نگاهی گذرا به زندگی سید جمال‌الدین اسدآبادی.....
۴۹	فصل دوم برنامه‌های انقلابی سید جمال‌الدین.....
۵۷	فصل سوم مهم‌ترین دستاوردهای سید جمال‌الدین.....
۶۱	فصل چهارم ارزیابی دستاوردهای سید جمال‌الدین.....
۶۵	مرحله دوم مرحله سازندگی.....
۶۹	فصل اول نگاهی گذرا به زندگی شهید صدر.....
۹۰	فصل دوم طرح دگرگون‌ساز امام شهید صدر.....
۹۰	خط اول: ایجاد دگرگونی بنیادی فکری.....
۹۳	خط دوم: ایجاد دگرگونی‌های اجتماعی.....
۹۹	خط سوم: ایجاد دگرگونی‌های سیاسی.....
۱۰۴	فصل سوم مهم‌ترین دستاوردهای امام شهید صدر.....
۱۰۵	مورد اول: ابداع شیوه‌های پژوهشی روشمند در مطالعات اسلامی.....
	مورد دوم: مطالعه و تأمل در اندیشه‌های دیگران و برخورد منطقی با آن‌ها در
۱۰۶	بحث‌های علمی.....
۱۰۸	مورد سوم: پرداختن به معضلات و مسایل روز جامعه بشری.....
۱۰۸	مورد چهارم: نواندیشی در عرصه مطالعات اسلامی.....
۱۱۲	فصل چهارم ارزیابی دستاوردهای شهید صدر.....
۱۱۲	مورد یکم.....
۱۱۳	مورد دوم.....
۱۱۷	مورد سوم.....

۱۲۰.....	مرحله سوم انقلاب و تأسیس حکومت.....
۱۲۴.....	فصل اول: نگاهی گذرا به مهم‌ترین مراحل زندگی امام خمینی ؑ.....
۱۲۸.....	رساله‌ها.....
۱۲۹.....	شمه‌ای از زندگی سیاسی امام خمینی ؑ.....
۱۳۲.....	نخست: اسلامیت در خاستگاه‌ها، اهداف و شیوه‌ها.....
۱۳۳.....	دوم: توده‌ای بودن حرکت.....
۱۳۳.....	سوم: مسئله رهبری.....
۱۵۴.....	قیام پانزده خرداد.....
۱۶۹.....	پیروزی انقلاب اسلامی.....
۱۷۷.....	ارتحال امام خمینی ؑ.....
۱۸۰.....	فصل دوم: نگاهی گذرا به برنامه انقلابی امام خمینی ؑ.....
۱۸۸.....	فصل سوم: مهم‌ترین دستاوردهای امام خمینی ؑ.....
۱۹۲.....	فصل چهارم: مناسبت‌ها و دستاوردهای امام خمینی ؑ.....
۱۹۴.....	نظری کوتاه بر جنبش نو اندیشی دینی در حوزه‌های علمی ایران در نیمه دوم قرن بیستم.....
۱۹۵.....	۱. نو اندیشی.....
۱۹۵.....	۲. حوزه‌های علمی.....
۱۹۵.....	الف. تعلیم و تربیت.....
۱۹۵.....	۱. مواد درسی.....
۲۰۱.....	۲. مدارس و شیوه‌های کلاس‌داری.....
۲۰۳.....	۳. کتاب‌های درسی.....
۲۰۵.....	ب. مطالعات و تحقیقات.....
۲۰۶.....	۱. شیوه‌های تحقیق.....
۲۰۸.....	۲. امکانات و ابزار تحقیق.....
۲۰۹.....	۳. موضوعات تحقیق.....
۲۱۰.....	ج. تألیف و نگارش.....
۲۱۱.....	د. خطابه و سخنوری.....
۲۱۳.....	ه. سازمان و تشکیلات حوزه‌های دینی.....
۲۲۰.....	نمایه‌ها.....

سخن ناشر

امت اسلامی در قرون گذشته دچار سردرگمی بوده و از قافله پیشرفت عقب مانده است. در این قرون جنبش‌های بیداری اسلامی در جای جای عالم اسلامی پدید آمد؛ اما هر یک دچار کاستی‌هایی بودند و نتوانستند به اهداف خود دست پیدا کنند. سرانجام بیداری اسلامی بر نظریه‌های متفاوتی که در جوامع اسلامی شایع بود، غلبه یافت و امت اسلامی را به خودیاری، رهایی و تحقق آرمان‌ها امیدوار و نزدیک کرد.

تحولات تکان‌دهنده‌ای که جهان اسلام در قرون اخیر شاهد آن‌ها بوده به بروز اعتماد به نفس و در نتیجه دفاع جامع مسلمین از هستی خویش منجر شده است. بیداری اسلامی و خیزش نوین این امت، همچون موجودی زنده و پویا به بالندگی خود ادامه داده و همچنان مراحل و دوران‌های رشد و تکامل خود را سپری می‌کند. آیت‌الله اراکی این مراحل را در کتاب حاضر بررسی و نقاط عطف این تحول بنیادین را تحلیل کرده‌اند؛ تحولی که طی آن امت به یاری پیشگامان و رهبران و نیز با الهام از اعتقادات انقلابی خود به حرکت درآمده و به قصد تحقق آرمان‌های پیامبران در پیاده کردن

حکومت اسلامی در شرایط دشوار وجود چالش‌های گوناگون قیام کرده است.

مؤلف برای خیزش معاصر جهانی اسلامی سه مرحله عمده قائل است:

نخستین مرحله این خیزش که از آن با تعبیر «مرحله بیداری» یاد شده است به همت و کوشش‌های سید جمال‌الدین اسدآبادی و فعالیت‌های آگاهی‌بخش و بیدارگرانه وی آغاز شده است.

مرحله دوم یعنی فرآیند پایه‌گذاری اصول فکری و شیوه تفکر و روش‌های مناسب بر اساس اصالت اسلامی و اصول‌گرایی مکتبی، سازندگی فکری امت، گرفته و مؤلف آیت‌الله شهید سید محمدباقر صدر را به عنوان جلودار این مرحله، معرفی کرده است؛ در عین حال که از تلاش‌های مؤثر و اثرگذار او که در نقاط مختلف جهان اسلام به دست علمای اسلام تحقق پیدا کرده، قدرشناسی نموده است.

پس از آن مرحله سوم فرا می‌رسد که مرحله انقلاب و تشکیل دولت اسلامی و ارتقای امت به مرحله اقدام عملی در تمامی رویارویی‌هاست. از نظر مؤلف جلودار این مرحله با امام خمینی (ره) بنیان‌گذار جمهوری اسلامی در دوران معاصر بوده است.

در دو مرحله آخر، مؤلف جزئیات دقیق و نکات ظریفی را مطرح ساخته که از معاصر بودن وی با این دو رهبر بزرگ و

شاگردی در محضر آنان و تماس نزدیک با ایشان نشأت گرفته است. بدون شک پژوهش متضمن اسناد و اطلاعاتی است که تنها جستجویی همه جانبه، امکان گردآمدن آن‌ها را فراهم می‌کند.

نشر ادیان این کتاب بدیع از خیزش کنونی در جهان اسلام را تقدیم علاقه‌مندان می‌کند؛ بدان امید که با یاری گرفتن از این پژوهش که آن را می‌توان پژوهشی میدانی ارزیابی کرد، تصویر دقیقی از خیزش اسلامی در اذهان فراهم گردد. ویژگی عمده این پژوهش آن است که به وسیله اندیشمند معاصر که در پیوند تنگاتنگ با تحولات اخیر مورد بحث بوده و در کانون آن‌ها قرار داشته، به نگارش درآمده است.

www.ketab.ir